

Musicici over coaching 2019

Is coaching nuttig?

Amerentia van Lammeren (altviolist) en Bas Verheijden (pianist) coachen ensembles die voorafgaand aan het Muziekfestival Utrechtse Heuvelrug graag wat aanwijzingen krijgen van ervaren beroepsmusici. Zelf musiceren en lesgeven is voor beide musici belangrijk. Hieronder vertellen zij over hun vak en over lesgeven.

De warme klanken van de altviool

Interview met Amerentia van Lammeren door Beatrice Dees

Amerentia van
Lammeren

Als kind wilde Amerentia van Lammeren drums of trompet spelen in de fanfare van het dorp. Het liep toch anders. Op de muziekschool in de Bommelerwaard, kreeg zij vioolles, maar 'ik had een hekel aan de e-snaar, die klonk zo hoog, niet mijn favoriet.' Toen ze op les een altviool zag en hoorde, was het liefde op het eerste gezicht en gehoor! Wat een mooie warme klank!

Na de middelbare school kwam ze via de vooropleiding op het conservatorium en studeerde in Den Haag en Londen.

Terug in Nederland ging zij les geven en speelde zij bij diverse orkesten waaronder het Radio Symfonie Orkest. 'Maar het allermooiste in dit vak vind ik strijkkwartet spelen met musici die op dezelfde golflengte zitten. Ik heb alles gespeeld wat ik wilde, ik ben helemaal tevreden.'

Nadat haar zoon en dochter geboren waren, ging zij vioolles geven op de muziekschool in Vianen, maar deed intussen ook de avondopleiding op de pabo. Met dat diploma op zak gaf ze daarna les op een basisschool, want lesgeven doet ze met veel plezier. Maar ondertussen speelde ze ook orkestmuziek.

Het gezin verhuisde naar Australië. Ook daar de combinatie van zelf spelen en les geven. Op een meisjesschool gaf ze les aan viool- en celloleerlingen, 1 op 1 en aan het leerlingenorkest. Terug in Nederland geeft Amerentia drie dagen in de week les in alle vakken op een basisschool, de andere dagen zijn gereserveerd voor de muziek.

Op het Muziekfestival Utrechtse Heuvelrug is Amerentia te horen als altvioliste, maar ze is er ook ensemble-coach; daarover vertelt zij het volgende:

'Als coach op het Muziekfestival geef ik op een andere manier les dan ik bij eigen leerlingen doe. Ik ben dan niet zo gespitst op techniek (behalve als het niet goed is), want techniek leren ze bij hun eigen docent, dat ga ik niet doorkruisen. Bij een kwartet focus ik op intonatie, samenspel en het gebruik van de strijkstok. Bijvoorbeeld: de een speelt met veel druk en weinig snelheid, de ander met veel snelheid en weinig druk. Dat moeten we op een lijn zien te krijgen. De articulatie is belangrijk, graag de strijkstok allemaal op dezelfde plaats van de snaar. Nog zoiets belangrijks: leren om naar elkaar te luisteren, dus een stukje met de ogen dicht spelen en de oren gebruiken. En alle instrumenten hebben een eigen rol. Heel belangrijk voor een kwartet: tegelijk

ademhalen en met een vloeiende beweging inzetten.

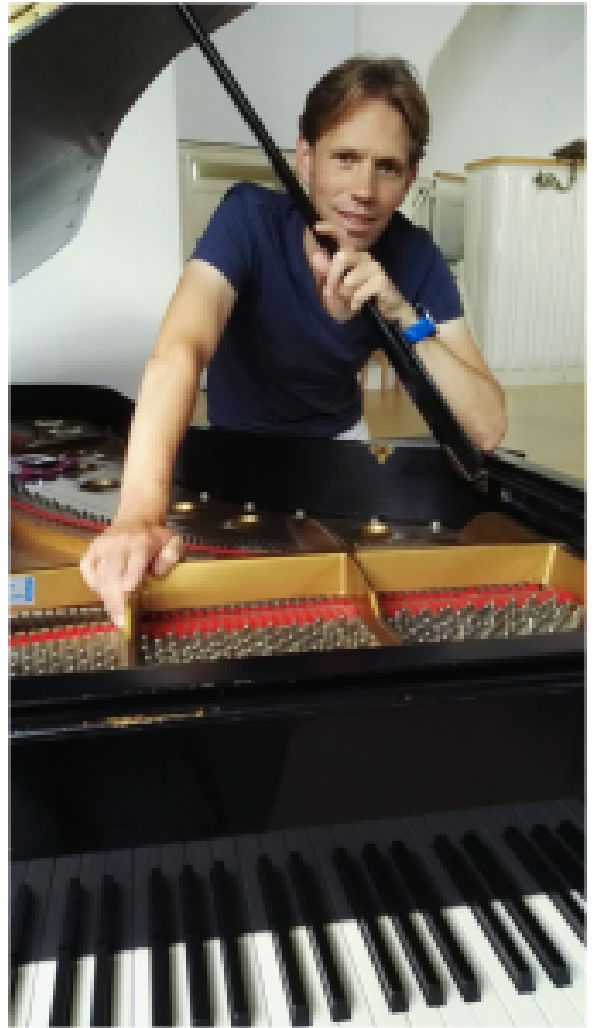
Wat weten de deelnemers over de achtergrond van de muziek? Dus niet alleen de noten spelen maar ook iets weten over de componist en de tijd. Het is spannend om met elkaar aan een compositie te werken; er gebeurt altijd iets. Fijn als het kwartet (of trio of duo) blij de deur uit gaat!’

Wat doen we met de zwarte bolletjes ?

Interview met Bas Verheijden door Beatrice Dees

Bas Verheijden begon vrij laat met pianoles, maar toen hij twaalf jaar was, wist hij het zeker: ik wil pianist worden. Bas vertelt zijn verhaal.

‘Wat je als jonkie nog niet weet is dat je een leven tegemoet gaan van frustratie naar frustratie en dat wordt alleen maar goed gemaakt door de muziek. Maar ik wist het zeker, het zit heel diep. Als ik het niet zou doen, zou ik heel ongelukkig worden.’

Bas Verheijden (foto Beatrice Dees)

Op het Conservatorium in Amsterdam studeerde hij af bij Jan Wijn en ging daarna twee jaar naar Italië. Hij won een concours en speelde als solist bij het Nederlands Studentenorkest het 3e pianoconcert van Rachmaninov.

Bas focust zich niet op één soort muziek. 'In de muziek speel je met sferen en kleuren; ik hou van veel verschillende soorten muziek en van diverse componisten, onbekende componisten ontdekken, afwisseling is belangrijk.'

Een favoriete componist? 'Bij Mozart is het evenwicht tussen hart en hoofd helemaal op orde.'

Al twintig jaar speelt hij soloconcerten; de laatste tijd is daar liedbegeleiding bij gekomen. En dan is er de kamermuziek

met het Atlantic Trio (viool, cello en piano). 'Kamermuziek spelen is heerlijk. Het is leuk om een programma samen te stellen en dan niet alleen met stukken die iedereen kent, maar ook met onbekende Wij zijn pioniers. Soms pakken andere trio's het op en dan hoor je zo'n compositie vaker.'

Les geven

Bas heeft leerlingen op verschillende niveaus, van beginners tot conservatoriumniveau. 'Wat ze ook spelen, ik kan er altijd iets aan toevoegen. Het is leuk om aan zo'n proces mee te werken. Iets lijkt soms veel gemakkelijker dan het in werkelijkheid is. Ik maak dan duidelijk waar het om gaat en hoe je het voor jezelf begrijpelijk kunt maken, zodat je er grip op krijgt.'

Bas heeft vanaf het begin meegewerkt aan het Muziekfestival en ensembles en solisten gecoacht. 'Dat is leuk om te doen; als mensen zelf iets hebben uitgekozen, gaat het meestal goed.'

Niet iedereen in een ensemble heeft door hoe de compositie in elkaar zit en dat ieder instrument even belangrijk is en dat je met elkaar in dialoog bent. Wat wil je overbrengen op het publiek en waarom? Op het papier met die zwarte bolletjes staat 1% van wat de componist bedoelt. Wat doen we met die zwarte bolletjes? Je moet zelf ontdekken wat de bedoeling zou kunnen zijn. Het is een bewustwordingsproces: waar ben ik mee bezig? Zo kun je jezelf helpen.'